

CORE - Toolkit

VODIČ ZA SAVJETNIKE

assessing Competences for REintegration

ProfilPASS
CORE

Erasmus+

CORE - Toolkit

VODIČ ZA SAVJETNIKE

assessing COmpetences for REintegration

Uputstva za rad sa CORE-Toolkit-om i sa instrumentom

ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!

Vodič za savjetnike razvijen je u sklopu CORE-Toolkit-a kroz EU projekat CORE "assessing COmpetences for REintegration", koji je započeo u oktobru 2019. godine. Ovaj projekat odnosi se na savjetnike/ce koji/e će direktno raditi sa nepriviligovanim mladim odraslim osobama koje se ne školuju i ne obrazuju, niti su zaposlene, i pružati im podršku u procesu osvještavanja vlastitih kompetencija kako bi se vratili školovanju i/ili zaposlenju.

Ovaj projekat implementira "Njemački Institut za Obrazovanje Odraslih - Lajbnc Centar za Cjeloživotno Učenje" u ulozi institucije koordinatora, a u saradnji sa partnerskim organizacijama iz Bosne i Hercegovine, Slovenije, Sjeverne Makedonije i Srbije. Produkti kreirani u ovom projektu i ostale informacije o njemu dostupni su besplatno na web stranici CORE projekta: <https://core.profilpass-international.eu/>

Erasmus+

Ovaj projekat finansiran je od strane Evropske Komisije kroz Erasmus+ program (KA204 – Strateška partnerstva u obrazovanju odraslih).

Podrška Evropske Komisije kreiranju ove publikacije ne predstavlja podršku sadržaju iste koji isključivo odražava stavove autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom za korištenje istih.

Projektni kod: 2019-1-DE02-KA204-006193

CORE Vodič izdan je pod Creative Commons licencom CC BY-SA 4.0

Kreirano u oktobru 2020. godine

Prelom i ilustracije:
Boris Ristovski

Koordinacija izrade publikacije:
Andragoški zavod Ljudska Univerza Velenje

Sadržaj

» 1. Uvod	5
» 2. Pozadinske informacije i cilj CORE-Toolkit-a	6
» 3. Kako se koristi CORE-Toolkit.	7
» 3.1. Kako čitati CORE-Toolkit	8
» 3.2 'Informativni listovi' – svaki alat sumiran	9
» 4. Kako se koristi ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!	11
» 4.1 Kako raditi sa ProfilPASS-om	11
» 4.2 Kako se radi sa instrumentom ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!	13
» 4.3 Posebni atributi instrumenta ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!	14
» Koji su događaju bili lijepi? Čega se rado prisjećate?	16
» Kojih se događaja radije ne biste sjećali?	16
» Bibliografija/Reference	16

1. Uvod

CORE Projekat – Pregled

Assessing Competences for REintegration – CORE Projekat usmjeren je na istraživanje i unaprjeđivanje mehanizama za prepoznavanje i validaciju kompetencija mladih odraslih osoba koje su nezaposlene i ne školuju se (NEET osobe), kako bi dobile pristup tržištu rada. Kako bi ovo postigao, CORE projekat nudi priliku savjetnicima koji rade sa NEET osobama da koriste materijale za karijerno vođstvo i savjetovanje.

- » [CORE-Toolkit](#) predstavlja skup instrumenata za asesment kompetencija i karijerno vođstvo, dodatnih materijala za učenje za NEET osobe i savjetnike, i informacije o programima podrške na zapadnom Balkanu.
- » [ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!](#), kao ključna komponenta Toolkit-a i glavni alat za prepoznavanje kompetencija kroz savjetovanje, kreiran je kako bi odgovorio na potrebe mladih NEET osoba.
- » [CORE Kurikulum](#) nudi jednostavan dizajn za obukun ovih savjetnika koji rade sa mladim odraslim NEET osobama i žele da koriste CORE materijale.

- ✓ Ovaj **Vodič za savjetnike** namijenjen je onima koji rade sa CORE ciljom grupom, nudeći im više informacija i vođstvo u korištenju CORE-Toolkit-a i instrumenta ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!.

Iako je stopa nezaposlenosti mladih u Evropi opala u posljednjoj deceniji, u pojedinim njenim dijelovima i dalje je visoka, a naročito na Balkanu. Mnoge mlade, odrasle osobe uzrasta od 16 do 30 godina su trenutno nezaposlene, ne školuju se niti su u obuci (tzv. NEET osobe) i u velikom su riziku da trpe dugoročne negativne posljedice ove NEET faze, kao što su niska primanja ili nezaposlenost u budućnosti (za više informacija pogledajte [CORE Comprehensive Report](#)).

Jedan od glavnih razloga za nezaposlenost ove grupe ljudi je to što su udaljeni od formalnog obrazovanja teg a često ne završavaju. Zbog toga, oni često ne mogu dokazati svoju kompetentnost u formi zvaničnih kvalifikacija. Naročito je važno za ovu grupu ljudi da se njihove neformalno i informalno stečene kompetencije prepoznaju. Ovo će im pomoći da pronađu poslove koji im najviše odgovaraju, koji su kompatibilni sa njihovim kompetencijskim profilima, povećati će njihovo samopouzdanje i osnažiti ih da učestvuju (ponovo) u socijalnom i ekonomskom životu. Dakle, glavni cilj CORE projekta je da pomogne ranjivim i nepriviligovanim mladim, odraslim osobama da (ponovo) pronađu svoj put ka zaposlenju ili obrazovanju.

Moramo biti svjesni da NEET osobe imaju različite razloge zbog kojih možda nisu završili školovanje ili su nezaposleni. Ovo može uključivati ekonomske razloge, socijalne probleme, ovisnosti, istoriju nezaposlenosti u porodici, dodatne poteškoće kao što su poteškoće u učenju, istoriju migracija u porodici ili neke porodične obaveze (npr. mladi roditelji). Ovakva raznolikost u ciljnoj grupi i njenim potrebama ogleda se u CORE-Toolkit-u. On nudi mnogo različitih alata za prepoznavanje kompetencija i savjetovanje, koji su prilagođeni potrebama mladih, odraslih NEET osoba, zajedno sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*.

2. Pozadinske informacije i cilj CORE-Toolkit-a

Na početku CORE projekta i prije kreiranja Toolkit-a, svaki projektni partner je istraživao ciljnu grupu u svojoj zemlji kako bi identifikovali njihove potrebe, probleme i pronašli primjere dobrih praksi (Njemačka, Sjeverna Makedonija, Srbija, Bosna i Hercegovina i Slovenija). Na osnovu tih podataka, kreiran je zajednički izvještaj koji sumira rezultate iz svih zemalja i nudi detaljnije razumijevanje potreba mladih NEET osoba u sferi prepoznavanja njihovih kompetencija. Izvještaj nudi i statističke podatke o ovim osobama, kao i pregled primjera dobre prakse i preporuke za buduće korekcije u instrumentu ProfilPASS. Ovaj izvještaj je služio kao polazna tačka za kreiranje CORE-Toolkit-a i prilagođavanje ProfilPASS-a potrebama mladih, odraslih NEET osoba.

CORE zajednički izvještaj o potrebama mladih, odraslih ljudi koji su nezaposleni, ne školuju se i nisu u obukama (dostupan samo na engleskom jeziku)

Nedavno, svih pet partnerskih država provelo je istraživanje kako bi identifikovali potrebe budućih korisnika proizvoda ovog projekta.

Zajednički izvještaj dostupan je samo na engleskom jeziku i predstavlja kompilaciju svih saznanja partnera, te pregled primjera dobre prakse i preporuka korisnih za kreiranje [CORE-Toolkit-a](#).

Istraživanje je pokazalo da sum mlade, odrasle NEET osobe u riziuku zato što su nezaposlene i/ili neaktivne u polju rada te da nemaju pristup prilikama za učenje. Takođe su u opasnosti od trajne izolacije iz tržišta rad ai društva uopšte (European Training Foundation, 2014). Nezaposlenost u ranim fazama u životu može imati dugoročne negativne posljedice na zapošljivost i šanse za pronalaženje posla (Arulampalam, 2001). Iako mlade, odrasle NEET osobe imaju slične potrebe za karijernim vođstvom i usmjeravanjem, među njima postoje značajne individualne razlike u potrebama i faktorima koji su ih doveli do nezaposlenosti.

Kako bi se odgovorilo na ove potrebe mladih, odraslih NEET osoba, CORE-Toolkit se fokusira ne samo na prepoznavanje neformalno i informalno stečenih kompetencija, već i na podršku procesu savjetovanja sa ovom ciljnom grupom. Dakle, pored alata za prepoznavanje kompetencija, posebna pažnja poklonjena je polju profesionalne orijentacije, karijernog vođstva, osnaživanja i izgradnje vještina, kako bi se adresirale specifične potrebe mladih, odraslih NEET osoba. Uobzirivši različitosti među njima, prikupljeni su materijali koji se odnose na različite grupe mladih, odraslih i to:

- » ljudi sa istorijom migracija,
- » losobe sa niskim nivoom obrazovanja (ili one koje su rano napustile obrazovanje),
- » Osobe sa poteškoćama u učenju,
- » Osobe sa porodičnim obavezama (npr. mlade majke).

Zajednički izvještaj je takođe pokazao da mlade, odrasle NEET osobe na zapadnom Balkanu često imaju manjak znanja o prilikama i prigramima koji su im dostupni. Zbog toga, CORE-Toolkit u jednom dijelu nudi relevantne informacije posebno za savjetnike na zapadnom Balkanu.

Tokom istraživanja za CORE-Toolkit korišten je set pitanja za pronalaženje ovakvih alata, od kojih su neka:

- » Koje mjere, inicijative ili programi postoje u vašoj državi, namijenjeni mladim, odraslim NEET osobama?
- » Koji pristupi za prepoznavanje i validaciju kompetencija / dodatnog obrazovanja ili za karijerno vođstvo / osnaživanje / izgradnju vještina već postoje i da li su dostupni online?
- » Za koje primjere dobre prakse znate?
- » Kako da kompetencije NEET osoba postanu vidljive?
- » Šta bi trebalo biti uključeno u novi ProfilPASS?
- » Kako da napravimo Toolkit koji će pomoći i savjetniku i savjetovanoj osobi?

CORE-Toolkit se sastoji iz ukupno 27 alata iz različitih država koji su odgovarajući za rad sa NEET osobama i zadovoljavaju kriterijume (1) praktičnosti (odgovaraju NEET osobama) i (2) pristupačnosti (materijali su dostupni online i besplatni su). Dodatno, 12 programa podrške za savjetnike i savjetovane osobe na zapadnom Balkanu je opisano u Toolkit-u, kako bi se premostio prethodno opisan manjak informacija u tom region. Toolkit pokriva razne metodološke pristupe i sadržaje. Jednostavno mu je pristupiti, kako za savjetnika, tako i za savjetovanu osobu (ako će se koristiti samostalno, za samoprocjenu).

3. Kako se koristi CORE-Toolkit

Kao što je navedeno u prethodnom poglavlju, CORE-Toolkit sadrži preko 27 različitih alata među kojima savjetnici mogu odabrati one koje će koristiti tokom savjetovanja kako bi odgovorili na potrebe savjetovanih osoba. Odabir alata zavisi od ovih potreba. Naredna objašnjenja će savjetnicima dati smjernice o osnovnoj strukturi Toolkit-a te gdje da pronađu koje alate.

CORE-Toolkit je podijeljen u dva osnovna poglavlja:

- » I. Alati za podršku procesu savjetovanja
- » II. Dodatna podrška savjetnicima i NEET osobama

3.1. Kako čitati CORE-Toolkit

Alati za podršku procesu savjetovanja

CORE-Toolkit sadrži razne alate za podršku procesu savjetovanja. Razvrstani su u nekoliko kategorija, kako bi savjetnicima bilo lakše da pronađu one odgovarajuće za svoj rad (str. 5 – 9):

- » Na početku: koraci prije savjetovanja **(A)**,
- » Strukturisanje procesa procjene kompetencija **(B)**,
- » Alati za profesionalnu orijentaciju i karijerno vođenje **(C)**,
- » Alati za osnaživanje i obuku NEETs-a **(D)**.

Kategorija A	Kategorija B	Kategorija C	Kategorija D
nudi savjetovanoj osobi individualan rad kako bi se pripremila za process savjetovanja. Moguće je koristiti alate za <u>samoprocjenu kompetencija ili odabir zanimanja</u> .	obuhvata alate za prepoznavanje kompetencija koje savjetnici mogu koristiti na razne načine. Oni su podijeljeni u <u>specijalizovane alate</u> (npr. usmjerene ka zanimanjima ili soft skills-ima) i sveobuhvatne alate, kakav je i <u>ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!</u> .	nudi podršku za <u>profesionalnu orijentaciju</u> i karijerno dođenje opmoću alata kojima NEET osobe saznaju više o zanimanjima koja postoje.	obuhvata resurse (platforme za učenje, setove alata, priručnike i sl.) koji odgovaraju potrebama ciljne grupe i daju savjetnicima priliku da ih koriste kao <u>materijale za učenje</u> u procesu savjetovanja.

Tab. 1: Podkategorije alata za podršku procesu savjetovanja

A Pripremajući se za proces savjetovanja, savjetovane osobe mogu koristiti alate za samoprocjenu kompetencija i karijernih preferencija iz kategorije A - Na početku: koraci prije savjetovanja. CORE-Toolkit sadrži instrumente koji dozvoljavaju savjetovanim osobama da zasebno urade dio prepoznavanja svojih kompetencija. Dodatno, tu su i alati koji podržavaju proces istraživanja zanimanja. Za mlade odrasle NEET osobe, samoferleksija na njihove kompetencije i (buduća) zanimanja može biti izuzetno važan korak prije samog savjetovanja.

B Nakon što su identifikovali potrebe savjetovane osobe, savjetnici mogu odabrati i kombinovati alate koji odgovaraju individualnim potrebama drugog u kategoriji B Strukturisanje procesa procjene kompetencija. Savjetnici mogu birati alate podijeljene u dvije grupe: Specijalizovana procjena kompetencija, koja je dalje podijeljena na Usmjerenje na stručne domene i Životne vještine; i Sveobuhvatna procjena kompetencija koja sadrži i *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*.

C Kako bi mlade, odrasle NEET osobe imale podršku u istraživanju mogućnosti za zanimanja ili karijere, posebni alati su ponuđeni u kategoriji C - Alati za profesionalnu orijentaciju i karijerno vođenje. Ovi alati nude više informacija o procesu traženja posla i o istraživanju karijera te se mogu koristiti na početku savjetovanja ili nakon prvog prepoznavanja kompetencija.

D U kategoriji D - Alati za osnaživanje i obuku NEETs-a, CORE-Toolkit nudi alate (platforme za učenje, setove alata, priručnike i sl.) u vidu mogućnosti za dalje učenje i usavršavanje. Ovi alati naročito su usmjereni na polja kao što je zapošljivost mladih, odraslih NEET osoba. Savjetnici mogu pristupiti ovim alatima kako bi ih koristili za vođstvo sa savjetovanim osobama, ili ih savjetovane osobe mogu koristiti samostalno.

Dodatna podrška savjetnicima i NEET osobama

Ovo poglavlje nudi dodatnu podršku objema stranama – i savjetnicima i savjetovanim osobama. Za savjetnike tu je manji izbor alata, koji može pospiješiti samorefleksiju savjetnika i nadograđivanje njihovih kompetencija. Ovo poglavlje može služiti i u svrhu podrške profesionalizaciji tj. dodatnom usavršavanju mlađih i starijih savjetnika.

Kao što je istraživanje i pokazalo (pogledati [Comprehensive Report of Identification of Needs](#)), mlade, odrasle NEET osobe često nisu svjesne programa koji postoje da im pomognu pri traženju posla ili prakse, naročito na zapadnom Balkanu. Kako bi se radilo na ovome, savjetnici imaju priliku da informišu savjetovane osobe o dostupnim programima toko mi nakon procesa savjetovanja. CORE-Toolkit nudi sekciju o prikladnim programima u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Sjevernoj Makedoniji. Ovi alati usmjeravaju NEET osobe ka daljem karijernom savjetovanju, samorefleksiji, procjeni kompetencija, sticanju praktičnog znanja, aktivnom traženju posla itd.

3.2 'Informativni listovi' – svaki alat sumiran

Nakon ovog uvoda, CORE-Toolkit nudi detaljne informacije o svakoj pomenutoj alatki u obliku tzv. 'Informativnih listova'. Svaki list sumira najvažnije informacije o svakom alatu na jednoj stranici, tako da savjetnici mogu lako da pronađu odgovarajuće alate za svoje savjetovane osobe. Kako bi se lakše prepoznale, vrste alata imaju različite boje kojima su predstavljene.

Crvena	Teget	Plava	Ljubičasta
Alati za procjenu kompetencija	Alati za profesionalnu orijentaciju i karijerno vođenje	Alati za osnaživanje i obuku NEETs-a	Dodatna podrška savjetnicima i NEET osobama

Struktura svakog 'Informativnog lista' je ista:

Ime alata i autora (organizacije) je prvi indikator.

Kratki opis alata i njegove svrhe.

Kratke informacije o ciljnoj grupi kojoj je alat namijenjen.

Ovaj dio nudi više detalja o glavnim odlikama alata.

PROFILPASS – TVOJ PUT KA USPJEHU!

Njemački institut za obrazovanje odraslih (projektni koordinator)/ishod partnerstva u Erasmus+ projektu.

ŠTA JE OVO?
(nazivna alata)

ProfilPASS – tvoj put ka uspjehu! okosnica je CORE-Toolkit-a. On predstavlja instrument za sistematičnu procjenu i dokumentovanje kompetencija sa ciljem kreiranja kompetencijskog profila, čime se (dalje) podržava lično i profesionalno usavršavanje, (re-)orijentacija i planiranje daljih koraka.

ZA KOGA JE?
(ciljna grupa i (pred)uslovi za korištenje)

ProfilPASS – tvoj put ka uspjehu! Odnosi se na mlade odrasle NEET osobe kojima je potrebna orijentacija i savjetovanje. Kako bi odgovorio na specifične potrebe ove ciljne grupe, ProfilPASS kao instrument za prepoznavanje kompetencija prilagođen je jezički, sadržajno i izgledom situacijama i realnostima ljudi u ovoj ciljnoj grupi.

GLAVNE ODLIKE

Evaluirajući različite aktivnosti u poglavljima **(1) Moj život** (život do sad, ljudi oko mene, opis tipičnog dana), **(2) Moje aktivnosti** (npr. život kod kuće/u porodici/briga za druge, hobiji/interesovanja/slobodno vrijeme, obrazovanje, rad/volontiranje/praksa, učešće u projektima/radionicama/kursevima/treningima, posebne životne situacije) i **(3) Moji kvaliteti**, kompetencijski profil kreira se u poglavlju **(4) sve moje kompetencije – bilans**. **(5) Moja budućnost** i **(6) Moje aplikacije i dokumenti** odnose se na dalje korake i nuded priliku da se kompetencijski profil iskoristi.

Odgovarajući na potrebe mladih odraslih NEET osoba (NEET), ProfilPASS – tvoj put ka uspjehu! kombinuje i prilagođava postojeći ProfilPASS i ProfilPASS za mlade. Prilagodbe uključuju:

- **Pojednostavljene jezičke varijante i dodatna objašnjenja** (npr. kroz pojmovnik) kako bi ga mogle koristiti osobe nižeg formalnog obrazovanja.
- **Prilagodavanje izgleda** kako bi alat izgledao privlačnije i motivirajuće za ciljnu grupu.
- **'Moderator'** (narrator) koji vodi savjetovanu osobu, objašnjava vježbe i daje korisne savjete.
- **NEET-Lične priče** nude primjere i služe kao pozitivni uzori za motivaciju savjetovanih osoba.
- **Nova poglavlja** koja podržavaju karijerno savjetovanje, odlučivanje o daljnim koracima u karijeri, te proces traženja posla i prijavljivanja za odgovarajući posao (*'prethodno iskustvo u traženju posla'*, *'Moja karijera'* & *'Moji ciljevi i budući koraci'*, *'Moj CV'*, *'Moje motivaciono pismo'*, *'Profesionalno ponašanje u networking-u i na intervjuu'*).

ProfilPASS
CORE

OPROBAJTE ALAT
https://core.profilpass-international.eu/index.php?article_id=143&clang=2

JEZICI U KOJIMA JE DOSTUPAN
njemački, engleski, bosanski, makedonski, srpski, slovenački

VIŠE INFORMACIJA
<https://core.profilpass-international.eu/>
Deutsches Institut für Erwachsenenbildung – Leibniz-Zentrum für Lebenslanges Lernen e.V.

German Institute for Adult Education – Leibniz Centre for Lifelong Learning (DIE)

Servicestelle ProfilPASS
Heinemannstraße 12-14 53175
Bonn, GERMANY

12

Svi pomenuti alati su dostupni online. Direktni link vodi na alat.

Alati su dostupni u različitim jezicima. Ovo može uticati na odabir alata.

Ako tražite više informacija -ovdje su kontakt podaci organizacije i/ili web stranica

Primjer: kako je različite alate moguće kombinovati

Pretpostavimo da je Vaš zadatak da pomognete mladoj ženi da prepozna svoje vještine i kompetencije. Ona je napustila školovanje ranije i nema diplomu jer je zatrudnila. Nakon što se pobrinula za svoje dijete, ona želi da započne svoju karijeru. Pomoću alata **"Izbor moje karijere"** možete započeti savjetovanje kako biste saznali više o trenutnom statusu njene karijere. Kako biste otkrili njene neformalno i informalno stečene kompetencije, možete koristiti **ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!** i uz njega **"Kompetencijske karte"**, da podržite ovaj proces. Tokom savjetovanja, kada mlada žena postane svjesna svojih kompetencija koje je razvila brinuvši se o svom djetetu, shvata da želi još da uči i da se usavršava. Kako biste podržali njenu odluku da se vrati školovanju, možete koristiti alat **"BYMBE – Paket za orijentaciju"** i predložiti da sama koristi alate kao što su **"testovi za odabir zanimanja"** ili **"kratki karijerni kviz"**. Nakon što ona odabere najbolje zanimanje za sebe, možete joj pomoći da postavi svoje ciljeve, ponovo koristeći alat **ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!**

- Profesionalna orijentacija kao opcija za pripremu za savjetovanje
- Prepoznavanje kompetencija u srcu procesa savjetovanja
- Alati za osnaživanje i podršku procesu savjetovanja
- Alati za karijerno vođenje
- ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu! za planiranje budućnosti

I. ALATI ZA PODRŠKU PROCESU SAVJETOVANJA

A. Na početku: koraci prije savjetovanja (individualni rad savjetovanih osoba dok se pripremaju za proces savjetovanja)

Pripremajući se za proces savjetovanja, savjetovane osobe mogu koristiti alate za samoprocjenu kompetencija i karijernih preferencija. CORE-Toolkit sadrži instrumente koji dozvoljavaju savjetovanim osobama da zasebno urade dio prepoznavanja svojih kompetencija. Dodatno, tu su i alati koji podržavaju proces istraživanja zanimanja.

Za mlade odrasle NEET osobe, samorefleksija na njihove kompetencije i (buduća) zanimanja može biti izuzetno važan korak prije samog savjetovanja.

» Alati za samoprocjenu

ZA PREPOZNAVANJE KOMPETENCIJA

- » Kompetencijske karte
- » my-professional-experience.org
- » Kompetencijske karte za savjetnike u obrazovanju i karijernom vođenju
- » Set slika za aplikaciju za prepoznavanje kompetencija
- » Nefiks aplikacija
- » My experience (radno iskustvo studenata)
- » Youthpass

ZA PROFESIONALNU ORIJENTACIJU

- » Online alat „moj izbor karijere“
- » Testovi za izbor zanimanja
- » Kratki karijerni test
- » www.zanimanja.mk
- » Karijerni kviz: "Koje zanimanje ti najviše odgovara?"

ProfilPASS
CORE

Ovaj dio, "Alati za podršku procesu savjetovanja" nudi pregled dostupnih alata u ovom Toolkit-u pomoću kojih se može sprovesti proces savjetovanja.

Ovo poglavlje podijeljeno je u četiri kategorije:

- Na početku: koraci prije savjetovanja
- Strukturisanje procesa procjene kompetencija
- Podrška profesionalnoj orijentaciji i karijernom vođenju
- Podrška osnaživanju i obučavanju NEET osoba

» Kliknite na alat kako biste otišli na informativni list sa više detalja o njemu.

Mnogo primjera i prijedloga za kombinovanje alata možete pronaći na stranicama 5 – 9 CORE-Toolkit-a.

5

4. Kako se koristi ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!

ProfilPASS je sistem za prepoznavanje kompetencija koji služi ličnom i profesionalnom usavršavanju. *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* je instrument namijenjen savjetnicima koji rade sa mladim, odraslim NEET osobama.

4.1 Kako raditi sa ProfilPASS-om

ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu! je alat za prepoznavanje i dokumentovanje vještina i kompetencija. Kreiran je u Njemačkom institutu za obrazovanje odraslih i revidiran je kroz različite EU projekte.

ProfilPASS sistem se zasniva na činjenici da ljudi uče najviše u informalnim okruženjima uz porodicu, kroz hobije, volontiranje ili kroz nošenje sa izazovima u svojim životima. Pretpostavljeno je da svi ljudi imaju kompetencije koje su vrijedne, bez obzira na to kako su stečene.

ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu! je vođen idejom da svako treba da "pozna je svoje snage i koristi ih". Radi toga, kompetencija osoba se otkrivaju kroz ovaj instrument te se diskutuje kako ih je najbolje moguće koristiti. Slika ispod pojašnjava korake u korištenju *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* instrumenta.

1 Prvo poglavlje “**Uvod**” služikako bi savjetovane osobe shvaitla šta je to ProfilPASS i kako se koristi. Ono objašnjava i kako se radi sa savjetnikom te nudi savjete od moderatora Saše i iskustva od korisnika Ane i Džona.

2 Drugo poglavlje je “**Moj život**”, kada se od savjetovanih osoba traži da se osvrnu na svoj život i razmisle o tome šta određuje najvažnije trenutke u njihovom životu. Važno je da ove događaje ubilježe na liniji života, da se prisjete najvažnijih ljudi u svojoj društvenoj mreži i da opišu jedan dan svog života.

3 U trećem poglavlju “**Moje aktivnosti**”, savjetovane osobe uče 4 koraka pomoću kojih se ispunjava svako polje aktivnosti (vidi tabelu 2 ispod) i ugrubo opisuju svoje dosadašnje aktivnosti u njihovom pregledu. Ovo poglavlje pokriva različita polja djelovanja kroz koja se otkrivaju formalno, neformalno i informalno stečene kompetencije. Ovo su polja aktivnosti koja se nalaze u instrumentu *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*:

- » Domaćinstvo, porodica i briga za druge
- » Hobiji, interesovanja i aktivnosti u slobodno vrijeme
- » Školovanje
- » Prethodna iskustva u traženju posla
- » Radno iskustvo, volontiranje i prakse
- » Učešće u projektima, radionicama, kursevima i treninzima
- » Posebne životne situacije
- » Želim da obradim i...

Korak 1	Identifikujte aktivnost	Savjetovana osoba imenuje sve važne aktivnosti i razmatra zašto se bavila baš tim aktivnostima.
Korak 2	Opišite aktivnost	Savjetovana osoba opisuje aktivnosti kroz više detalja.
Korak 3	Precizirajte vještine i znanja	Prepoznate i opisane aktivnosti se preformulišu kako bi se iz njih precizirale vještine i znanja.
Korak 4	Evaluirajte svoje vještine	Najvažnije vještine se pronalaze pomoću sistema za evaluaciju.

Tab. 2: 4 koraka u radu sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*

4 Četvrto poglavlje “**Moji kvaliteti**” poziva savjetovanu osobu da razmisli o svojim kvalitetima te da zaključi kakva je ona osoba i šta voli da radi. Kroz poređenje samoprocjene i procjene druge osobe (prijatelja ili člana porodice), savjetovan osoba dobija dublji uvid i razumijevanje sebe t prepoznaje svoje posebne kvalitete. Za obe procjene koristi se isti spisak kvaliteta. Pomoću ovoga moguće je ustanoviti kako neko vidi sebe i kako ga vide drugi. Posebna poažnja u ovom poglavlju poklonjena je jezičkoj kompetenciji/poznavanju stranih jezika i kulturološkoj svijesti.

5 Peto poglavlje “**Bilans mojih vještina**” pomaže savjetovanoj osobi da pregleda šta je sve do sada o sebi otkrila. Ovaj dio služi kako bi savjetovana osoba ustanovila u čemu je najbolja, šta radi rado i dobro, a u čemu bi htjela da bude još bolja. Dakle, formira se svojevrsni kompetencijski profil osobe.

6 Šesto poglavlje “**Moja budućnost**” poziva savjetovane osobe da razmisle o svojoj budućnosti, o svojim intresovanjima, i da istraže mogućnosti i svoje želje za zaposlenje ili obrazovanje. Savjetnik u ovom procesu može pomoći savjetovanoj osobi da formuliše i definiše svoje ciljeve i korake ka postizanju tih ciljeva.

7 Posljednje poglavlje “**Moje aplikacije i dokumenti**” pomaže savjetovanim osobama da pripreme svoju dokumentaciju i njome prikažu svoje prepoznate kompetencije. Ono nudi savjete i primjere za pisanje CV-a i motivacionog pisma i dokaza o kompetencijama, ali i savjete za pripremu za intervju za posao. Dodatno, *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* pojašnjava ključne kompetencije za cjeloživotno učenje.

4.2 Kako se radi sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*

Osnovni principi u radu sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*

Sve verzije ProfilPASS-a su zasnovane na istom shvatanju savjetovanja. Pozadinski koncepti ProfilPASS-a pretpostavljaju da je savjetovanje interaktivan proces koji se odvija u komunikaciji i fokusira na izgradnju kapaciteta kroz samorefleksiju i razmjenu informacija.

U skladu sa ovim osnovnim razumijevanjem, *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* je utemeljen na tri principa:

- » Savjetovanje sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* ima humanističku orijentaciju ka čovjeku, što znači da ga posmatra kao sposobnog za učenje tokom cijelog života. Savjetovanje onda postaje stav, prije nego tehnika, i odlikuju ga autentičnost, uvažavanje drugog i empatično razumijevanje.
- » Konstruktivistička teorija nalazi se u teoretskoj osnovi rada sa ProfilPASS-om. Prema njoj, ne postoji objektivna stvarnost, nego samo subjektivna stvarnost koju svako za sebe aktivno kreira. Sticanje znanja i kompetencija se onda posmatra kao lični doprinos svakoj temi. Savjetovanje tada postaje u osnovi omogućavanja drugima da se razvijaju.
- » Konačno, savjetovanje sa ProfilPASS-om zahtijeva biografski rad. Ovo znači da individualna, lična biografija pojedinca predstavlja polaznu tačku za proces refleksije kojeg savjetovane osobe oblikuju, jer su oni stručnjaci u svojim životima.

Sljedeći didaktički principi su u osnovi rada sa voim instrumentom:

- » transparentnost procesa
- » usmjerenost ka savjetovanoj osobi
- » porška za samoregulaciju i samoorganizaciju
- » savjetovanje za sve dijelove instrumenta *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*
- » usmjerenost ka kompetencijama, refleksiji i interesu za učenje

Proces savjetovanja

Savjetovanje sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* razlikuje se od slučaja do slučaja, u zavisnosti od ciljeva koje savjetovana osoba želi postići i o kojima se dogovori sa svojim savjetnikom.

Proces savjetovanja bi uvijek trebalo da sadrži sljedeće (pogledati takođe tabelu 3). Na početku, savjetovana osoba treba da bude informisana o mogućnostima u radu sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* i koracima koje donosi proces savjetovanja. Pojašnjavanje očekivanja savjetovane osobe i njenih ciljeva je ključni dio u ovome. Savjetnik i savjetovana osoba treba zajed-

no da se dogovore o obavezama tokom procesa savjetovanja. Dodatno, trebalo bi da razgovaraju o vremenskom okviru i rokovima koje će poštovati tokom savjetovanja. U konačnici, na kraju savjetovanja, trebalo bi da se razgovara o dodatnim ciljevima i daljim koracima za savjetovanu osobu.

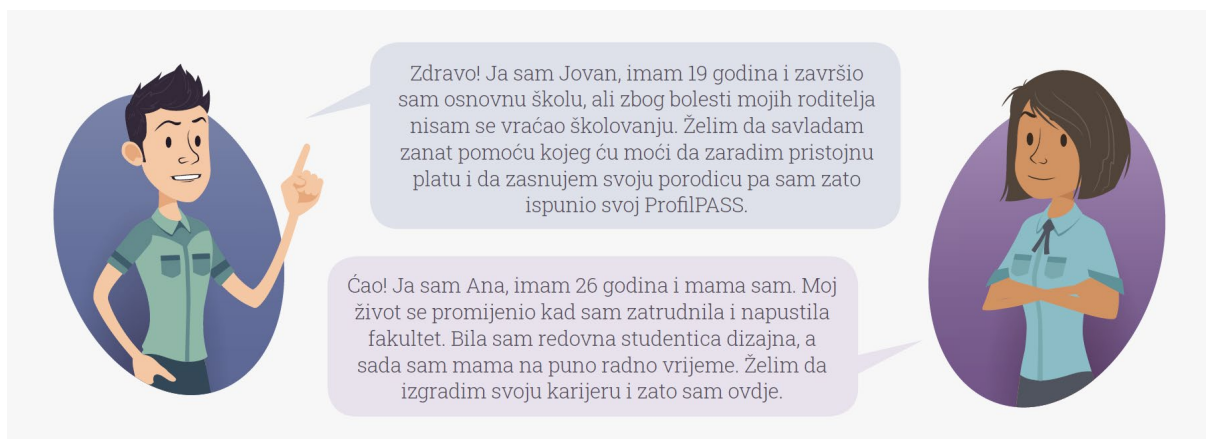
Koraci u procesu savjetovanja	Cilj
Priprema	<ul style="list-style-type: none"> » kreiranje plana za rad » organizovanje uslova za savjetovanje
Faza početka	<ul style="list-style-type: none"> » pojašnjavanje procesa savjetovanja (npr. uz "ugovor" savjetnika i savjetovane osobe) » korištenje strukture instrumenta <i>ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!</i>
Faza procjene	<ul style="list-style-type: none"> » prepoznavanje kompetencija kroz biografiju i iskustva savjetovane osobe » podrška u procesu samorefleksije i samoistraživanja
Faza bilansiranja	<ul style="list-style-type: none"> » prepoznavanje snaga » kreiranje bilansa kompetencija
Faza postavljanja ciljeva	<ul style="list-style-type: none"> » formulisanje ciljeva » rad na akcionom planu
Faza evaluacije	<ul style="list-style-type: none"> » završno savjetovanja i izdavanje potvrde o prepoznatim kompetencijama
Faza finalizovanja	<ul style="list-style-type: none"> » retrospektivni pregled uspješnih i problematičnih situacija » implikacije za buduća savjetovanja

Tab. 3: Model procesa savjetovanja za instrument *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*

4.3 Posebni atributi instrumenta *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*

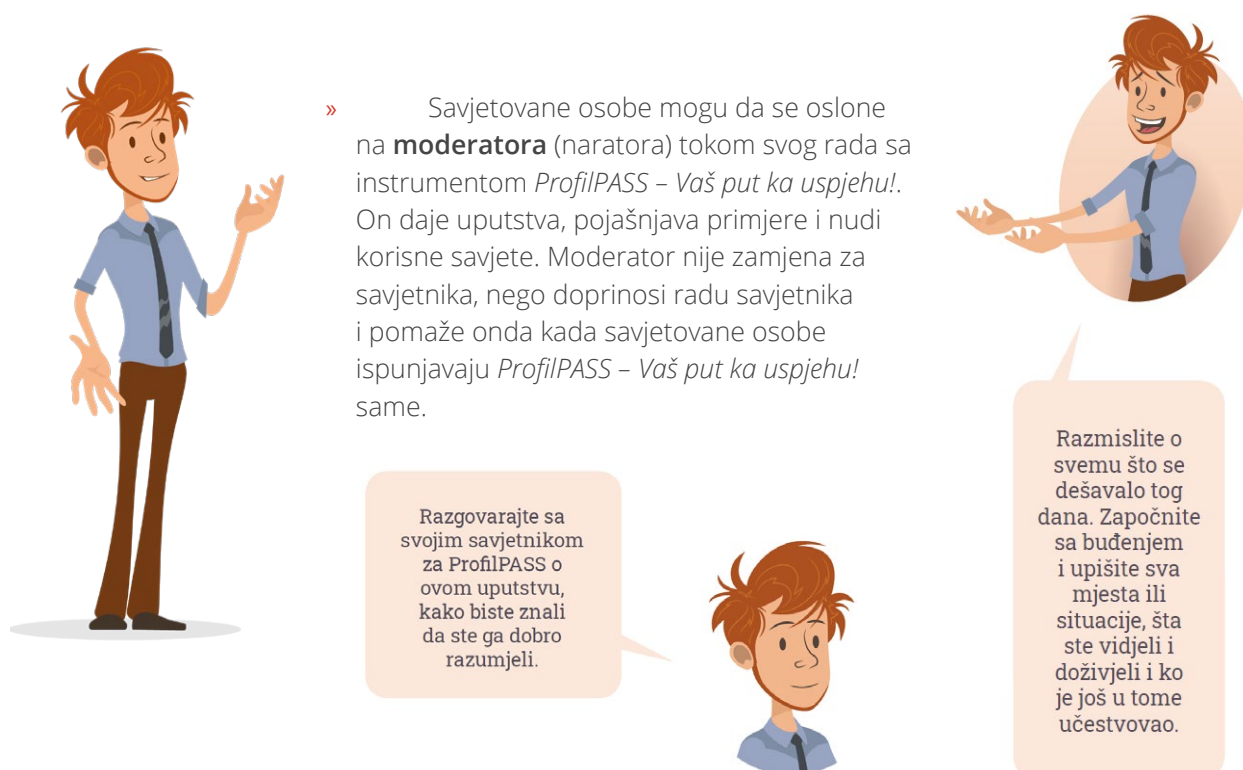
Kako bi što više ljudi moglo da koristi ovaj instrument iz ciljne grupe mladih, odraslih NEET osoba, *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* ima neke posebne atribute koji će pomoći savjetovanim osobama da se snađu u ovom instrumentu:

- » **Dvije životne priče** (mladih, odraslih NEET osoba) koje motivišu i podržavaju proces savjetovanja jednostavnim odgovorima i dijeljenjem svojih iskustava. Oni takođe mogu služiti za orijentaciju i za pozitivan uzor, motivišući savjetovanu osobu da radi sa *ProfilPASS*-om.

Zdravo! Ja sam Jovan, imam 19 godina i završio sam osnovnu školu, ali zbog bolesti mojih roditelja nisam se vraćao školovanju. Želim da savladam zanat pomoću kojeg ću moći da zaradim pristojnu platu i da zasnujem svoju porodicu pa sam zato ispunio svoj ProfilPASS.

Čao! Ja sam Ana, imam 26 godina i mama sam. Moj život se promijenio kad sam zatrudnila i napustila fakultet. Bila sam redovna studentica dizajna, a sada sam mama na puno radno vrijeme. Želim da izgradim svoju karijeru i zato sam ovdje.

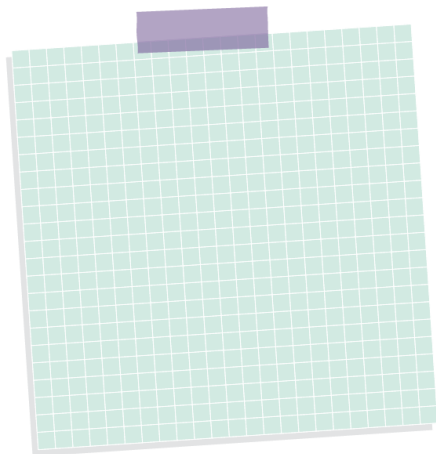

» Savjetovane osobe mogu da se oslone na **moderatora** (naratora) tokom svog rada sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!*. On daje uputstva, pojašnjava primjere i nudi korisne savjete. Moderator nije zamjena za savjetnika, nego doprinosi radu savjetnika i pomaže onda kada savjetovane osobe ispunjavaju *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* same.

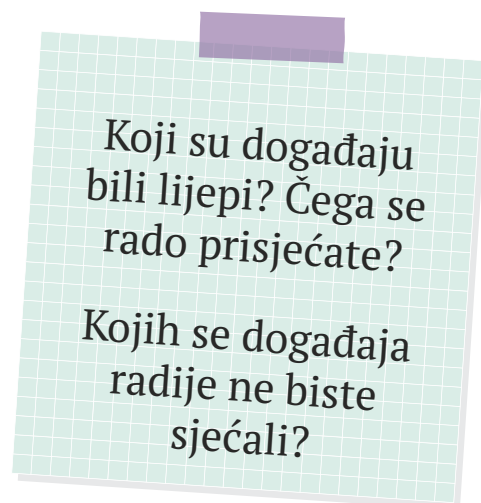
Razgovarajte sa svojim savjetnikom za ProfilPASS o ovom uputstvu, kako biste znali da ste ga dobro razumjeli.

Razmislite o svemu što se dešavalo tog dana. Započnite sa buđenjem i upišite sva mjesta ili situacije, šta ste vidjeli i doživjeli i ko je još u tome učestvovao.

- » **Jezik** korišten u ProfilPASS-u je prilagođen ovoj ciljnoj grupi. Dakle, pojednostavljen jezik i dodatna objašnjenja (npr. kroz pojmovnik) su korištena kako bi instrument mogli da koriste i ljudi sa nižim nivoom obrazovanja.
- » **Značajna prilagođavanja u izgledu instrumenta** čine ga privlačnijim i više motivirajućim za ciljnu grupu mladih, odraslih NEET osoba. On omogućava jednostavnu navigaciju kroz instrument pomoću boja i linkova u svojoj PDF verziji. Dodani su post-it stikeri na kojima savjetovane osobe mogu da bilježe.

Ljepljive bilješke pozivaju na razmišljanje i pravljenje bilješki

- » Kako bi više odgovarao stvarnostima osoba u ciljnoj grupi, **sadržaj ovog instrumenta im je prilagođen**. Dakle, nova poglavlja su dodana kako bi podržala proces odabira karijere i prijavljivanja za poslove (npr. "Prethodna iskustva u traženju posla", "Moja karijera" i "Moji ciljevi i budući koraci". "Moj CV", "Moje motivaciono pismo", "Profesionalizam u networking-u i intervjuu").

Trajanje savjetovanja

Ukupno trajanje jednog procesa savjetovanja trebalo bi da sadrži najmanje 5 sati individualnog rada sa savjetovanom osobom, ili 10 sati grupnog rada sa savjetovanim osobama. Ove smjernice odnose se samo na proces čiji je cilj prepoznavanje kompetencija.

Kada se radi o daljem usavršavanju ili karijernom savjetovanju, vrijeme potrebno za proces savjetovanja se povećava. S obzirom na moguću raznolikost u procesu savjetovanja, nije moguće odrediti koliko tačno vremena će za njega biti potrebno.

Takođe, rad sa instrumentom *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* je kompleksan proces i može biti izazovan sa obzirom na stepen refleksije u njemu. Dakle, preporučuje se da između savjetovanja postoji pauza te da savjetovane osobe rade na ispunjavanju svojih instrumenta *ProfilPASS – Vaš put ka uspjehu!* kod kuće, za zadaću.

Bibliografija/Reference

Arulampalam, W. (2001). Is Unemployment Really Scarring? Effects of Unemployment Experiences on Wages. *The Economic Journal* (111), pp. 585-606.

CORE-EU-Project Consortium (2020). *Comprehensive Report on young adults neither in employment, education and training*. Project 'assessing COmpetences for Reintegration'. https://core.profilpass-international.eu/files/comprehensive_report_core-project_final.pdf

European Training Foundation. (2014). *Young people not in employment, education or training in the EU neighbourhood countries*. Torino: European Training Foundation.

Ovaj projekat finansiran je od strane Evropske Komisije kroz Erasmus+ program (KA204 – Strateška partnerstva u obrazovanju odraslih).

Podrška Evropske Komisije kreiranju ove publikacije ne predstavlja podršku sadržaju iste koji isključivo odražava stavove autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom za korištenje istih.

Projektni kod: 2019-1-DE02-KA204-006193

CORE Vodič izdan je pod Creative Commons licencom CC BY-SA 4.0

Kreirano u oktobru 2020. godine

Prelom i ilustracije:
Boris Ristovski

Koordinacija izrade publikacije:
Andragoški zavod Ljudska Univerza Velenje

Profil**PASS**
CORE

